

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1323/2564

พนักงานอัยการจังหวัดมุกดาหารโจทก์ นาง พ.ผู้ร้อง นาย ว. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1349, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 362, ป.อ. มาตรา 365, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, ป.วิ.อ. มาตรา 218, ป.พ.พ. มาตรา 1394

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1349 และมาตรา 1350 จะบัญญัติให้เจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกที่ดินแปลงอื่นล้อมอยู่จนไม่มีทางออกถึงสาธารณะได้ สามารถที่จะผ่านที่ดินซึ่งล้อมอยู่ไปสู่ทางสาธารณะได้ ซึ่งสิทธิในการใช้ทางจำเป็นเป็นสิทธิที่เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมายก็ตาม แต่บทบัญญัติดังกล่าวเป็นเพียงข้อจำกัดสิทธิของเจ้าของที่ดินแปลงที่ล้อมที่ดินของผู้อื่นจนไม่มีทางออกสู่ทางสาธารณะได้ ต้องยอมให้เจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกล้อมใช้ทางผ่านที่ดินของตนเพื่อออกไปสู่ทางสาธารณะได้เท่านั้น ไม่ใช่บทบัญญัติที่เป็นการให้สิทธิแก่เจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกล้อมที่จะเข้าไปในที่ดินของผู้อื่นหรือกระทำการใด ๆ ในที่ดินของผู้อื่นได้โดยพลการ ทั้งสิทธิในการใช้ทางจำเป็นตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จะต้องพิจารณาจากสภาพความจริงในขณะนั้นว่าเข้าเงื่อนไขตามที่ ป.พ.พ. มาตรา 1349 และมาตรา 1350 บัญญัติไว้หรือไม่ด้วย ผู้เสียหายซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินแปลงที่ล้อมที่ดินของผู้อื่น และจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกล้อมยังคงมีข้อโต้แย้งในข้อเท็จจริงกันอยู่ว่าที่ดินของจำเลยที่ 1 ถูกที่ดินของผู้เสียหายล้อมอยู่จนไม่มีทางออกถึงทางสาธารณะได้จริงหรือไม่ จึงจำต้องให้ศาลในคดีแพ่งชี้ขาดข้อเท็จจริงให้รับฟังเป็นยุติก่อนว่าตามสภาพของที่ดินพิพาทในขณะนั้นเข้าเงื่อนไขเป็นทางจำเป็นซึ่งจำเลยที่ 1 มีสิทธิที่จะใช้ทางนั้นได้ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวหรือไม่ การที่จำเลยทั้งสองเข้าไปรังวัดและถ่ายรูปทางในที่ดินของผู้เสียหายโดยพลการ จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งถือเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้เสียหายโดยปกติสุขอันเป็นความผิดฐานบุกรุก

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 362, 365 จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณา นางเพลินจิต ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชดเชยค่าสินไหมทดแทน 40,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันกระทำความผิดจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้อง จำเลยทั้งสองให้การในคดีส่วนแพ่งขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 365 (2) ประกอบมาตรา 362, 83 และจำเลยที่ 2 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362 อีกกระทงหนึ่ง การกระทำของจำเลยที่ 2 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานร่วมกันบุกรุกเข้าไปกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นโดยปกติสุข จำคุกคนละ 1 ปี และปรับคนละ 30,000 บาท ฐานบุกรุกเข้าไปกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นโดยปกติสุข จำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 6 เดือน และปรับ 10,000 บาท ทางนำสืบของจำเลยทั้งสองในความผิดกระทงแรกเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มี

เหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้คนละหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก จำเลยทั้งสองคนละ 8 เดือน และปรับคนละ 20,000 บาท เมื่อรวมกับความผิดของจำเลยที่ 2 ใน กระทั่งที่สองแล้ว เป็นจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 14 เดือน และปรับ 30,000 บาท โทษจำคุกให้การลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ให้ยกคำร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของผู้ร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษาแก้เป็นว่า ฐาน ร่วมกันบุกรุกเข้าไปกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น โดยปกติสุข จำคุกจำเลยทั้งสองคนละ 6 เดือน และปรับคนละ 12,000 บาท ฐานบุกรุกเข้าไป กระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นโดยปกติสุข จำคุก จำเลยที่ 2 มีกำหนด 3 เดือน และปรับ 3,000 บาท อีกกระทัมหนึ่ง รวมจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 9 เดือน และปรับ 15,000 บาท ทางนำสืบของจำเลยทั้งสองเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มี เหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้คนละหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก จำเลยที่ 1 มีกำหนด 4 เดือน และปรับ 8,000 บาท จำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 6 เดือน และปรับ 10,000 บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 นอกจากที่แก้ ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสองฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีที่ต้องห้ามฎีกาใน ปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 218 วรรคหนึ่ง ต้องแยก พิจารณาโทษแต่ละกระทัมเป็นเกณฑ์ คดีนี้ศาลชั้นต้นลงโทษจำเลยทั้งสองฐานร่วมกันบุกรุกเข้าไป กระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นโดยปกติสุข จำคุกคนละ 8 เดือน และปรับคนละ 20,000 บาท และลงโทษจำเลยที่ 2 ฐานบุกรุกเข้าไป กระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นโดยปกติสุข จำคุก 6 เดือน และปรับ 10,000 บาท อีกกระทัมหนึ่ง โทษจำคุกให้การลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษาแก้โทษจำคุกจำเลยทั้งสองในความผิดกระทัมแรกเป็นจำคุกคนละ 4 เดือน และปรับคนละ 8,000 บาท และแก้โทษจำคุกจำเลยที่ 2 ในกระทัมที่สองเป็นจำคุก 2 เดือน และปรับ 2,000 บาท นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โดยมีได้แก่บทความผิด ด้วย เป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษาแก้ไขเล็กน้อย และยังคงลงโทษจำคุกจำเลยทั้งสอง แต่ละกระทัมไม่เกินห้าปี จึงต้องห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา มาตรา 218 วรรคหนึ่ง ที่จำเลยทั้งสองฎีกาว่า ที่ดินของจำเลยที่ 1 ถูกที่ดิน ของผู้เสียหายล้อมอยู่จนไม่มีทางออกถึงทางสาธารณะ จำเลยที่ 1 จึงใช้ที่ดินของผู้เสียหายเป็น ทางผ่านออกถึงทางสาธารณะ แต่ผู้เสียหายปิดกั้นทาง ทำให้จำเลยที่ 1 ไม่สามารถออกถึง ทางสาธารณะได้ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1349 และมาตรา 1350 บัญญัติให้เจ้าของที่ดินแปลงที่มีที่ดินแปลงอื่นล้อมอยู่จนไม่มีทางออกถึงทางสาธารณะได้มีสิทธิ ที่จะทำทางผ่านที่ดินซึ่งล้อมอยู่ไปสู่ทางสาธารณะได้ โดยไม่จำต้องให้ศาลชี้ขาดเสียก่อนว่าผู้เป็น เจ้าของที่ดินมีสิทธิที่จะได้ทางจำเป็น เพราะเป็นสิทธิที่เกิดขึ้นตามกฎหมาย การที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ซึ่งเป็นทนายความของจำเลยที่ 1 เข้าไปรังวัดและถ่ายรูปบริเวณทางพิพาทในที่ดินของผู้เสียหาย เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบการฟ้องคดีแพ่งขอให้ผู้เสียหายเปิดทางจำเป็นจึงเป็นการใช้ สิทธิโดยชอบตามกฎหมายและไม่เป็นความผิดฐานร่วมกันบุกรุกตามที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 วินิจฉัย นั้น เห็นว่า แม้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1394 และมาตรา 1350 จะบัญญัติ ให้เจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกที่ดินแปลงอื่นล้อมอยู่จนไม่มีทางออกถึงทางสาธารณะได้ สามารถที่จะผ่าน

ที่ดินซึ่งล้อมอยู่ไปสู่ทางสาธารณะได้ ซึ่งสิทธิในการใช้ทางจำเป็นเป็นสิทธิที่เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมายก็ตาม แต่บทบัญญัติดังกล่าวเป็นเพียงข้อจำกัดสิทธิของเจ้าของที่ดินแปลงที่ล้อมที่ดินของผู้อื่นจนไม่มีทางออกสู่ทางสาธารณะได้ต้องยอมให้เจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกล้อมใช้ทางผ่านที่ดินของตนเพื่อออกไปสู่ทางสาธารณะได้เท่านั้น ไม่ใช่บทบัญญัติที่เป็นการให้สิทธิแก่เจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกล้อมที่จะเข้าไปในที่ดินของผู้อื่นหรือกระทำการใด ๆ ในที่ดินของผู้อื่นได้โดยพลการ ทั้งสิทธิในการใช้ทางจำเป็นตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จะต้องพิจารณาจากสภาพความจริงในขณะนั้นว่าเข้าเงื่อนไขตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1349 และมาตรา 1350 บัญญัติไว้หรือไม่ด้วย ซึ่งจากข้อเท็จจริงในสำนวนปรากฏว่า ผู้เสียหายซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินแปลงที่ล้อมที่ดินของผู้อื่น และจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกล้อมยังคงมีข้อโต้แย้งในข้อเท็จจริงกันอยู่ว่าที่ดินของจำเลยที่ 1 ถูกที่ดินของผู้เสียหายล้อมอยู่จนไม่มีทางออกถึงทางสาธารณะได้จริงหรือไม่ จึงจำต้องให้ศาลในคดีแพ่งชี้ขาดข้อเท็จจริงให้รับฟังเป็นยุติก่อนว่าตามสภาพของที่ดินพิพาทในขณะนั้นเข้าเงื่อนไขเป็นทางจำเป็นซึ่งจำเลยที่ 1 มีสิทธิที่จะใช้ทางนั้นได้ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวหรือไม่ การที่จำเลยทั้งสองเข้าไปรังวัดและถ่ายรูปทางในที่ดินของผู้เสียหายโดยพลการ จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งถือเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้เสียหายโดยปกติสุขอันเป็นความผิดฐานบุกรุกตามที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 วินิจฉัย ฎีกาของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

เผด็จ ชมพานิชย์ · ชัยเจริญ ดุษฎีพร · อนุสรณ์ ศรีเมนต์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1323/2564>